

บทที่ 4 การจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษาต้องดำเนินการตั้งแต่การนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

จุดประสงค์

ผู้ศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษา

ความนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มในโรงเรียน Sister School และ Buffer School จำนวน 54 โรงเรียน ในโครงการ Spirit of ASEAN โดยมีรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นอาเซียนในสถานศึกษา

1. บูรณาการสาระอาเซียนในรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. บูรณาการสาระอาเซียนในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
3. จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมสาระอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
4. บูรณาการสาระอาเซียนในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียน
5. บูรณาการสาระอาเซียนในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมสาระอาเซียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียน

กิจกรรมที่ดำเนินการในโรงเรียนอาเซียน

เมื่อวิเคราะห์กิจกรรมที่จัดทำขึ้นในโรงเรียน Sister School และ Buffer School พบว่า ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมหลัก 4 ส่วน ได้แก่

1. การจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่เน้นอาเซียน
2. การจัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นอาเซียน
3. การจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. การจัดทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐานที่เน้นอาเซียน

การจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่เน้นอาเซียนมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) วิเคราะห์สาระเกี่ยวกับอาเซียนที่นักเรียนจำเป็นต้องรู้
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อจัดทำ

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับอาเซียน โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกับสาระอาเซียน

- 1) จัดทำอธิบายพื้นฐาน
- 2) จัดทำโครงสร้างรายวิชา

2. จัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นอาเซียน

การจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่เน้นอาเซียนสามารถจัดทำได้ 2 ลักษณะ คือ จัดทำเป็นคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นสาระอาเซียนและเน้นสาระภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) สาระอาเซียน โดยการนำสาระเกี่ยวกับอาเซียนทั้งหมดที่โรงเรียนวิเคราะห์หรือสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่อยู่นอกเหนือจากวิชาพื้นฐานมากำหนดผลการเรียนรู้และจัดทำคำอธิบายรายวิชา เช่น รายวิชาเพิ่มเติมอาเซียน รายวิชาเพิ่มเติมประชาคมอาเซียน รายวิชาเพิ่มเติมอาเซียนศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2) สาระภาษาต่างประเทศ โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนทุกโรงเรียน โดยการจัดจ้างที่ปรึกษาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร เช่น English for ASEAN Youth

3. การจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียนในกิจกรรมชุมนุม/ชมรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถเลือกได้ตามความถนัดและความสนใจ เช่น อาสาอาเซียน อาเซียนทรรษา สบายดีหลวงพระบาง ภาษาลาวน่าเรียนรู้ ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า

4. การจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น เสี่ยงตามสาย ป้ายนิเทศ มุมอาเซียน วันอาเซียน สัปดาห์อาเซียน การแสดงศิลปวัฒนธรรมอาเซียน

การจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษา

ก่อนจัดการเรียนรู้

ก่อนที่สถานศึกษาจะดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมผู้การเป็นประชาคมอาเซียนจำเป็นต้องดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ประเด็นประเด็นสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียน เช่น กฎบัตรอาเซียน แผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สาระสำคัญการประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อนำไปวิเคราะห์กับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกชั้นเพื่อนำไปพิจารณาจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป

การดำเนินการจัดการเรียนรู้

เมื่อวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ก่อนจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษาแล้วนั้น ต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดทำหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนบูรณาการในโครงสร้างรายวิชาที่มีอยู่แล้ว

การบูรณาการประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียนสามารถสอดแทรกได้ในแต่ละสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ หรือบูรณาการทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยนำผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของประเด็นอาเซียนกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

1.1 จัดทำหน่วยการเรียนรู้อาเซียนบูรณาการในรายวิชาที่มีอยู่โดยการบูรณาการประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียนสามารถสอดแทรกได้ในแต่ละสาระของกลุ่มสาระนั้น ๆ หรือบูรณาการทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยนำผลการวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้มาจัดทำโครงสร้างรายวิชาที่ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชาซึ่งสามารถนำประเด็นเกี่ยวกับอาเซียนมาสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาได้

1.2 จัดทำผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้ เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกันเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กัน

1.3 ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ระบุสาระสำคัญจากมาตรฐานตัวชี้วัด ชิ้นงาน/ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ คำถามสำคัญ

1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) แล้วมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นแกนมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

2.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องอาเซียน

2.2 จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นแกน

2.3 ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) ระบุสาระสำคัญจากมาตรฐานตัวชี้วัด ชิ้นงาน/ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ คำถามสำคัญ

2.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3. จัดการเรียนรู้โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม

การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม โดยการกำหนดผลการเรียนรู้แล้วนำมาเขียนคำอธิบายรายวิชาและนำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรม ได้แก่ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ในห้องสมุด เว็บไซต์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ มุมอาเซียน จัดค่ายประชาคมอาเซียน จัดทำโครงการอาเซียน วันหรือสัปดาห์อาเซียน จัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมอาเซียน จัดกิจกรรมแรลลี่

สรุป

การจัดการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษาต้องเริ่มจากพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นอาเซียนในสถานศึกษา โดยจัดทำหลักสูตรบูรณาการเริ่มจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นหลัก หรือในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม สาระอาเซียนหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียน ซึ่งจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่เน้นอาเซียน จัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นอาเซียนการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนบูรณาการใน โครงสร้างรายวิชาที่มีอยู่แล้ว จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดการเรียนรู้โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำถามท้ายบทที่ 4

1. โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนหรือไม่ เป็นแบบใด เพราะเหตุใดจึงใช้แบบนั้น
2. โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาเซียนในสถานศึกษาหรือไม่ ถ้าไม่มีจะดำเนินการอย่างไร และถ้ามีประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้างแล้วควรเพิ่มเติมอะไร

แบบทดสอบท้ายบทที่ 4

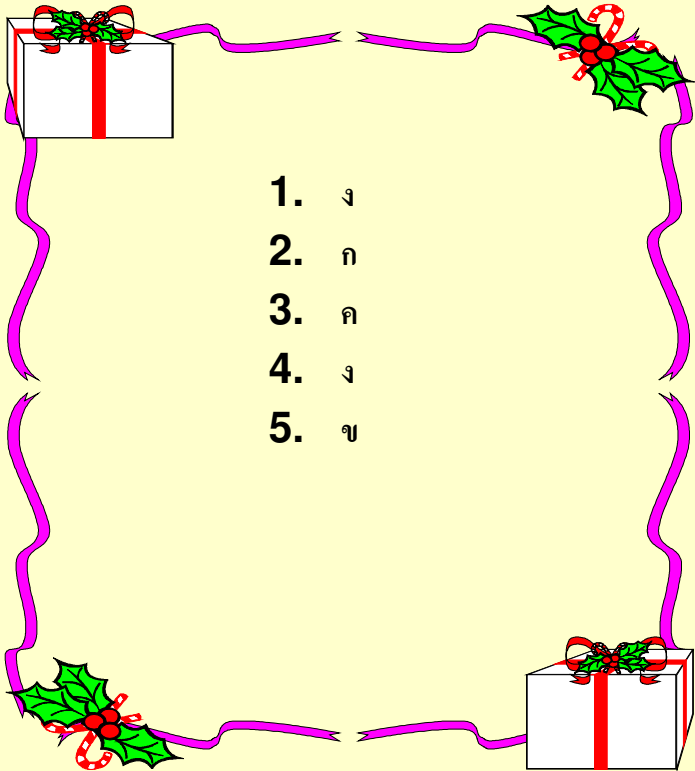
คำชี้แจง จงกา × ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

- หลักสูตรสถานศึกษาอาเซียนเป็นแบบใด
 - มาตรฐาน
 - แกนกลาง
 - ขั้นพื้นฐาน
 - บูรณาการ
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียนเปรียบเหมือนข้อใด
 - การขับรถเที่ยวอาเซียน
 - การสนทนาภาษาอาเซียน
 - การ
 - การ
- การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับมีความเหมาะสมกับหลักสูตรปัจจุบันเพราะเหตุใด
 - หลักสูตรเปลี่ยนแปลง
 - หลักสูตรแปลกใหม่
 - หลักสูตรอิงมาตรฐาน
 - หลักสูตรมีโครงสร้าง
- เหตุผลใดที่โรงเรียนจึงพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมที่เน้นอาเซียน
 - มีความรู้ดี
 - สะดวก รวดเร็ว
 - คนแกนกลางต้องการ
 - โครงสร้างเวลาส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยน
- การที่โรงเรียนต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน จะใช้เป็นข้อพิสูจน์เรื่องใด
 - การศึกษามีคุณภาพ
 - การศึกษามีความชัดเจน
 - การศึกษามีความก้าวหน้า
 - การศึกษามีการเปลี่ยนแปลง

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 4

1. ง
2. ก
3. ค
4. ง
5. ข

